

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

от 2 април 1963 година

**за определяне на общи принципи за въвеждане на обща политика в
областта на професионалното обучение**

(63/266/ЕИО)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ИКОНОМИЧЕСКА ОБЩНОСТ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската икономическа общност и по-специално член 128 от него,

като взе предвид предложението на Комисията,

като взе предвид становището на Икономическия и социален комитет,

като взе предвид становището на Асамблеята¹;

като има предвид, че за да изпълнят наложеното им от Договора задължение да осигурят поддържане на високо ниво на заетост чрез икономическата си политика, държавите-членки следва да предприемат подходящи действия за адаптиране на професионалното обучение на работната си сила към промените в общата икономическа ситуация, както и към промените в производствените технологии,

като има предвид, че на фона на бързото изграждане на общия пазар и във връзка с координацията на регионалните политики и постепенното постигане на обща селскостопанска политика, структурните промени, които се извършват понастоящем в някои икономически сектори, предизвикват неотложни проблеми, свързани с професионалната квалификация и преквалификация,

като има предвид, че общата политика за професионално обучение, която в съответствие с член 128 от Договора може да допринесе за хармоничното развитие както на националните икономики, така и на общия пазар, трябва да бъде определена в светлината на общите цели на Договора и по-специално на преамбюла и на член 2 от него,

като има предвид, че прилагането на обща ефективна политика за професионално обучение ще спомогне за свободното движение на работници,

като има предвид, че свободата при избор на професия, място на обучение и място на работа, която представлява основно право на всяко лице, трябва да бъде зачитана,

¹ ОВ No 31, 26.4.1962 г., стр. 1034/62

като има предвид, че всяко лице по време на отделните етапи на трудовия си живот трябва да може да получава адекватна основно и по-нататъшно обучение, както и необходимото професионално обучение,

като има предвид, че общите принципи за прилагане на общата политика в областта на професионално обучение трябва да се прилагат за цялостната професионално обучение на младите и възрастни хора, които могат да бъдат или вече са назначени на длъжности до ръководно ниво; и като има предвид, че трябва да бъде обърнато специално внимание на основната и по-нататъшното образование на учителите и преподавателите,

като има предвид, че постигането на целите, изложени в по-долу изброените общи принципи, изисква не само предприемане на действие на национално ниво, но и че Комисията да има възможност да предлага на Съвета или на държавите-членки съгласно Договора подходящи мерки; и като има предвид, че това ще доведе до по-тясно сътрудничество както между отделните държави-членки, така и между държавите-членки и компетентните институции на Общността,

като има предвид, че е желателно да бъде осигурено, най-вече чрез създаване на консултативен комитет към Комисията, сътрудничество между онези публичноправни и частноправни органи в държавите-членки, които са особено загрижени за проблемите на професионалното обучение,

като има предвид, че по-долу изброените принципи съответстват на сегашните икономически и социални условия в Общността; и като има предвид, че това може впоследствие да бъде постепенно засилено в светлината на променящите се изисквания в рамките на Общността,

РЕШИ СЛЕДНОТО:

С настоящото се установяват следните общи принципи за провеждане на обща политика в областта на професионалното обучение:

Принцип 1

Общата политика в областта на професионалното обучение означава съгласувано и постепенно общо действие, в резултат на което всяка държава-членка изготвя програми и осигурява реализирането на тези програми в съответствие с изложените в това решение общи принципи, както и с произтичащите от тях мерки за реализацията им.

Общите принципи трябва да дадат възможност на всяко лице да получи адекватно обучение, като се отчита свободата на избор на професия, място на обучение и място на работа.

Тези общи принципи трябва да се отнасят до квалификацията на млади и възрастни хора, които могат да бъдат или вече са назначени на длъжности, включително на ръководни.

Прилагането на тези общи принципи се възлага на държавите-членки, както и на компетентните институции на Общността.

Принцип 2

Общата политика в областта на професионалното обучение има следните основни цели:

- а) Да създаде условия, които да гарантират на всеки адекватно професионално обучение;
- б) Да организира своевременно подходящи средства за обучение, които да осигурят работната сила, необходима за различните сектори на икономическа дейност;
- в) Да разшири професионалното обучение въз основа на общото обучение до степен, достатъчна да насърчи хармоничното развитие на личността, както и да отговори на изискванията, произтичащи от техническия напредък, от новите методи на производство и от социалното и икономическо развитие;
- г) Да даде възможност на всяко лице да придобие техническите знания и умения, необходими за упражняване на конкретна професия и достигане на най-високото възможно ниво на квалификация, като в същото време насърчава, особено по отношение на младите хора, интелектуалния и физически прогрес, гражданското образование и физическото развитие;
- д) Да предотвратява всяко нежелано прекъсване на обучението – както между завършване на общото образование и започване на професионалното обучение, така и по време на самата квалификация;
- е) Да спомага за основната и по-нататъшно професионално обучение, а там, при необходимост – и за преквалификацията, подходяща за различните етапи на трудовия живот;
- ж) Да предложи на всяко лице, според неговите наклонности и способности, работни знания и опит, а чрез постоянните условия за професионално израстване – и възможности за повишение в службата или за допълнително обучение с цел ново и по-високо ниво на дейност;
- з) Да обвърже тясно разнообразните форми на професионално обучение с различните сектори на икономиката така, че от една страна професионалното обучение да задоволява в най-голяма степен потребностите както на икономиката, така и на обучаваните, а от друга – повдиганите от професионалното обучение проблеми да получават вниманието, което заслужават, навсякъде в бизнеса и в професионалните среди;

Принцип 3

След въвеждане на общата политика в областта на професионалното обучение, се обръща специално внимание на:

- прогнозите и разчетите на национално равнище и на общностно равнище, свързани с количествените и качествени изисквания на работниците в различните области на производствена дейност;
- на една постоянна система за информация и ориентация или професионални консултации, насочена към младите и възрастните хора и основана на данните за индивидуалните им способности, на средствата за обучение и на възможностите за заетост, която да действа в тясно сътрудничество с производствения и разпределителен сектор на икономиката, със службите за професионално обучение и с общообразователните училища;
- на възможностите, които трябва да има всяко лице да се обръща към горепосочената система по всяко време преди да избере своята професия, по време на професионалната си квалификация и през целия си трудов живот.

Принцип 4

В съответствие с тези общи принципи, както и за постигане на техните цели, Комисията може да предлага на Съвета или на държавите-членки, в рамките на Договора, такива подходящи мерки, които изглеждат необходими .

Освен това, в тясно сътрудничество с държавите-членки, Комисията извършва всякакви проучвания и изследвания в областта на професионалното обучение, които ще гарантират постигане на общата политика, и ще спомогнат по-конкретно за създаване на възможности за заетост, както и за географската и професионална мобилност на работниците в рамките на Общността.

Освен това, Комисията изготвя списък със средствата за професионално обучение в отделните държави-членки и сравнява тези средства със съществуващите изисквания, за да може да определи какви действия да препоръча на държавите-членки, като посочи при необходимост и приоритетите; ако се наложи, тя насърчава сключването на двустранни или многостранни споразумения.

Комисията следи осъществяването на тези действия, сравнява постигнатите резултати и представя резултатите на вниманието на държавите-членки.

В изпълнение на задачите, възложени ѝ в областта на професионалното обучение, Комисията се подпомага от тристранен консултативен комитет, чийто състав и правила се определят от Съвета след получаване на становището на Комисията.

Принцип 5

За да разпространи по-широко всички факти и публикации за състоянието и развитието на професионалното обучение в рамките на Общността, както и за да спомогне за постоянната актуализация на използваните методи на обучение, Комисията предприема подходящите стъпки за събиране, разпространяване и обмен на всяка полезна информация, литература или учебни материали между

държавите-членки. Тя осигурява по-специално системното разпространение на литература, свързана с вече внедрените или предстоящи за внедряване иновации. От своя страна, държавите-членки оказват на Комисията необходимата помощ и подкрепа при изпълнение на различните задачи и осигуряват всяка полезна информация за сегашното състояние и развитие на националните системи за професионално обучение.

Принцип 6

Комисията, в сътрудничество с държавите-членки, насърчава този директен обмен на опит в областта на професионалното обучение, който би дал възможност на службите, отговарящи за професионалното обучение, както и на специалистите в тази област да се запознаят и проучат постиженията и последните събития в други страни на Общността, свързани с професионалното обучение.

Този обмен се извършва най-вече въз основа на работни семинари и програми за посещения и престой в институции за професионално обучение .

Принцип 7

Подходящата квалификация на учителите и преподавателите, чийто брой трябва да нарасне, и чиито технически и преподавателски умения трябва да бъдат допълнително развити, е един от основните фактори за всяка ефективна политика в областта на професионалното обучение.

Когато е необходимо, държавите-членки с помощта на Комисията насърчават всички мерки, които могат да допринесат за подобряване и по-нататъшно развитие на тази квалификация, по-специално мерките, които могат да осигурят непрекъснато привеждане в съответствие към напредъка в икономическата и техническата област.

Насърчава се обучението на преподаватели, които са били подбрани сред работниците със специална квалификация. Стремелът е обучението на тези преподаватели да бъде хармонизирано; за целта може да бъде използвана всяка обмяна на опит, както и други подходящи средства, но най-вече средствата, предвидени в Принцип 6.

В страните от Общността се предприемат специални мерки, които да насърчат основното и по-нататъшното обучение на учителите и преподавателите за работа в по-малко облагодетелстваните региони на Общността и развиващите се държави и територии, но най-вече в онези, които са свързани с Общността.

Принцип 8

Общата политика в областта на професионалното обучение трябва да се структурира така, че да даде възможност за постепенно хармонизиране на нивата на обучение.

Въз основа на изискванията и в сътрудничество с държавите-членки, Комисията изготвя стандартизирано описание на основните квалификации, необходими за различните нива на обучение, по отношение на различните професии, които изискват специална квалификация.

На тази основа се търси хармонизиране на стандартите, които трябва да бъдат постигнати като условие за успех на заключителните изпити, като целта е взаимно признаване на удостоверенията и на други документи, които потвърждават завършена професионално обучение .

Държавите-членки и Комисията насърчават провеждането на европейски конкурси и изпити.

Принцип 9

За да спомогнат за постигането на цялостен баланс между търсенето и предлагането на работна сила в рамките на Общността и отчитайки направените за целта прогнози, държавите-членки могат да си сътрудничат с Комисията, когато предприемат адекватни мерки, и най-вече когато изготвят подходящи учебни програми.

Тези мерки и програми трябва да имат за цел бързата квалификация и професионална преквалификация на възрастните лица, като отчитат в същото време ситуациите, предизвикани от икономическата експанзия или рецесия, технологичните и структурните промени, както и специалните изисквания, свързани с конкретни професии, професионални категории или региони.

Принцип 10

При прилагане на общите принципи на общата политика в областта на професионалното обучение, се обръща особено внимание на специалните проблеми, свързани с конкретни области на дейност или с конкретни категории лица; в тази област могат да се предприемат специални мерки.

Предприеманите мерки за постигане на целите на общата политика в областта на професионалното обучение могат да бъдат съвместно финансирани.

Съставено в Брюксел на 2 април 1963 година.

За Съвета
Председател:
Eugene Schaus